

ทำไมจึงไม่ควรให้ผู้ไม่มีใบประกอบอาชีพครูมีสิทธิสอบครูได้ : โดย รศ.ดร.สมาน อัครภูมิ

● นำเสนอเมื่อ 15 เม.ย. 2560

โดยปกติแล้วผมจะไม่ค่อยจะเขียนบทความลงหนังสือพิมพ์เท่าใดนักครับ แต่ครั้งนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเขียน เมื่อเห็นมติที่ประชุมคณะบดีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ที่พอใจในสัดส่วนของบุคคลไม่มีใบประกอบอาชีพครูและผู้ที่มีใบประกอบอาชีพครูว่าเป็นที่น่าพอใจ และแถมยังบอกว่า “ดีจะได้พิสูจน์กันว่าคนที่จบครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ กับที่ไม่จบใครจะสอบได้มาก และทำงานได้ดีกว่ากัน”

ถ้ามีความคิดอย่างนี้แปลว่าไม่เข้าใจ “หลักการและจุดหมายที่ต้องการให้ครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงและเป็นอาชีพคุ้มครอง” ที่บรรพบุรุษและนักวิชาการศึกษาได้เพียรพยายามทำมาเกือบ 20 ปี นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เป็นต้นมา

หลักการที่กล่าวมาข้างต้นคือ ความพยายามที่จะทำให้อาชีพครูมีสถานะเป็น “วิชาชีพชั้นสูงและเป็นอาชีพคุ้มครอง” เช่นเดียวกับหมอ หรือวิศวกร หรือทนายความ

การเป็นวิชาชีพชั้นสูงหมายความว่าความถึงการเป็นวิชาชีพที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถ ทักษะ และจรรยาบรรณเฉพาะวิชาชีพในการประกอบอาชีพ ผู้ที่จะประกอบอาชีพนั้นได้ต้องได้รับการศึกษาเฉพาะทางมาอย่างดี มีการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง มีองค์กรวิชาชีพรับรอง จึงจะมีสิทธิประกอบวิชาชีพนั้นได้ ซึ่งนี่คือที่มาของ “หลักสูตรครู 5 ปี” และมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างน้อย 1 ปี และหลักสูตรที่เปิดสอนต้องได้รับการรับรองจากองค์กรวิชาชีพก่อนจึงจะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรเหล่านั้นมีสิทธิได้รับใบประกอบวิชาชีพ

แล้วจู่ๆ ก็จะมีเปิดให้ผู้ที่ไม่อยู่ในเงื่อนไขดังกล่าวมีสิทธิสอบเป็นครูได้ แล้วที่ประชุมคณะบดีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์มีมติเห็นด้วยในนโยบายดังกล่าวได้อย่างไร และที่แย่ไปกว่านั้น “ครูสภา” ในฐานะที่เป็นองค์กรวิชาชีพที่ไล่บี้คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในเรื่องนี้มาอย่างเข้มข้นนั้นก็ยังไม่ปกป้องวิชาชีพครู และเห็นด้วยกับสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างไร

จริงอยู่การดำเนินการเรื่องนี้ที่ผ่านมามีข้อที่ไม่เห็นด้วยในหลายเรื่อง ที่ครูสภาทำ และมีหลายเรื่องที่ทำก็เป็นปัญหา ซึ่งก็ต้องแก้ไขที่แนวปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม หรือไม่ถูกต้อง แต่ต้องยึดหลักการไว้ ถ้าเราเชื่อว่าหลักการมันถูกต้อง แต่ถ้าวางหลักการไม่ถูกต้องก็แก้ที่หลักการ และถ้าแก้ที่หลักการก็ต้องยกเลิกกระบวนการรับรองใบประกอบวิชาชีพทั้งหมด ไม่ต้องรับรองหลักสูตร และไม่ต้องมีครูสภา

แต่ถ้าเราเชื่อในหลักการที่จะให้อาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง ก็ต้องยึดหลักการเดียวกันตลอดแนวไม่มีข้อยกเว้น และสำคัญคือ หลักการนี้ก็จะนำไปสู่การทำให้อาชีพครูเป็นอาชีพคุ้มครองเช่นเดียวกับหมอ วิศวกร หรือทนายความ

ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

“คำว่าครูเป็นอาชีพคุ้มครอง” นั้นมีได้หมายความว่า **“เป็นอาชีพที่คุ้มครองคนที่จะมาเป็นครูไม่ให้คนอื่นมาแย่ง”** อย่างที่ที่ประชุมคณะบดีเข้าใจกัน กล่าวคือ พอนโยบายบอกว่า “สัดส่วนที่เปิดให้บุคคลที่จบสาขาวิชาอื่นน้อยกว่าที่จบสาขาวิชาชีพครู” แปลว่าไม่แย่งงานผู้ที่จบครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ทั้งหมด ซึ่งการตีความเช่นนี้ก็คือ การเข้าใจว่า “ครูเป็นวิชาชีพคุ้มครอง เป็นอาชีพที่คุ้มครองไม่ให้คนอื่นมาแย่งอาชีพ

แต่ความจริงแล้วคำว่าวิชาชีพคุ้มครอง หมายความว่า **“เป็นอาชีพที่ต้องคุ้มครองผู้บริโภครวม”** ทั้งนี้ เพราะครูเป็นอาชีพที่จะส่งผลต่อ “ชีวิตของผู้เรียนทั้งชีวิต” ทุกชีวิตเป็นอนาคตของชาติ

หมอเป็นวิชาชีพชั้นสูง เพราะถ้าปล่อยให้ใครต่อใครก็เป็นหมอได้ คนไข้ก็อยู่ในความเสี่ยง ไม่มีใครประกันหรือคุ้มครองได้

วิศวกรเป็นวิชาชีพชั้นสูง เพราะถ้าการก่อสร้างไม่อยู่ภายใต้วิศวกรวิชาชีพแล้ว ใครจะรับรองความปลอดภัยของอาคาร หรือสิ่งก่อสร้างเหล่านั้น

ทนายความ เป็นวิชาชีพชั้นสูง เพื่อให้แน่ใจว่าจะเป็นผู้จรรโลงซึ่งความยุติธรรมและเป็นธรรมของคดีความทั้งหลาย

ผมจึงเห็นด้วยกับการที่จะให้ครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง เพราะครูเป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนของชาติ ทรัพยากรที่จะเป็นกำลังสำคัญของชาติตกอยู่ในอันตรายอย่างยิ่งถ้าตกอยู่ในมือครูที่ไม่ใช่ “ครูวิชาชีพ”

ก่อสร้างตึกอาคาร หากไม่ได้มาตรฐาน ยังสามารถทุบและสร้างใหม่ได้ แปลว่าผิดพลาดได้ แต่สอนเด็กผิดๆ (ไม่เป็นวิชาชีพ) เราทุบหัวเด็กทิ้งและสอนใหม่ไม่ได้นะครับ

ฉีดยาผิด ฉีดยาแก้ หรือให้ยาใหม่ได้ แต่สอนผิดมันฝังในตัวเด็กตลอดชาติ ครูสอนเด็กหรือเยาวชนของชาติทุกคน แต่หมอจะรักษาเฉพาะคนที่ป่วย รักษาหายแล้วแปลว่าจบไป แต่สอนคนแบบไหน เขาจะเป็นคนแบบนั้นตลอดชีวิต และสังคมก็จะมีคนแบบนั้นอยู่ในสังคมตลอดไป

ทนายความว่าความและดูแลเฉพาะคนมีปัญหากฎหมาย หรือคดีความ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับคนทุกคน เหมือนอาชีพครู

ดังนั้น **“ครูจึงจำเป็นต้องเป็นวิชาชีพชั้นสูง และเป็นอาชีพคุ้มครอง”** อย่างยิ่ง ดังนั้น จึงอยากให้ทบทวนและคิดกันให้รอบคอบครับ

ผมคิดว่าที่ผ่านมาเราเดินมาถูกทางแล้วครับ (Do the right thing) แต่อาจจะยังทำสิ่งที่ถูกยังไม่ดีพอ หรือยังไม่ถูก (Not doing the thing right) สิ่งที่เราควรทำคือ ทำสิ่งที่ถูกให้ถูกให้ถูกวิธีเท่านั้นเอง

นี่คือเหตุผลที่ “ไม่ควรให้ผู้ที่ไม่มีใบประกอบวิชาชีพครูมีสิทธิสอบเป็นครู” ครับ

รศ.ดร.สมาน อัสวภูมิ

นักวิชาการอิสระ

ขอบคุณที่มาจาก [มติชนออนไลน์](#) วันที่: 13 เม.ย. 60 เวลา: 14:30 น.